

HUNDE GENERELT

3. Den første tid ...

Tillykke med din nye hund. Det er en stor omvæltning for din hund at komme til et nyt hjem, især hvis den er hvalp og kommer lige fra dens moder og dens kuldsøskende. Nedenfor er nogle gode råd, som kan være med til at sikre, at hunden får en god start i dens nye hjem. Desuden er omtalt nogle praktiske ting, som du skal tænke på, herunder vaccination, registrering og forsikring af hunden.

Hundens ankomst til dens nye hjem

Hunden skal mulighed for at falde til i sit nye hjem uden straks at blive ladet alene. Hjemkomsten af en ny hund skal derfor planlægges, uanset om det er en hvalp eller en voksen hund. Det er en stor omvæltning for en hund at skifte hjem. I de første dage skal hunden derfor have ro, og der bør ikke komme for mange gæster i hjemmet. Desuden bør du kun gå korte ture med hunden.

Hunden bør ikke lukkes ude fra soveværelset, da den i starten har brug for tryghed og tæt kontakt med dens nye familie. Du skal derfor lade hunden sove i sin kurv ved siden af din seng. Du bør af og til have din hånd nede i kurven hos hunden, så den kan mærke, at du er i nærheden. Hvis hunden skal sove for sig selv, skal du i den første tid sove sammen med hunden i det rum, hvor den skal være.

Hvis du har en hund i forvejen, bør du lade hundene møde hinanden udefor hjemmet. Derved mindsker du risikoen for, at din gamle hund vil reagere aggressivt over for den nye.

Når hundene har haft lejlighed til at hilse på og blive trygge ved hinanden, kan du tage hundene med ind i haven og lade dem lege sammen. Mens hundene leger sammen i haven, bør de ikke være i snor. Du skal kun gribe ind, hvis en af hundene er ved at blive trængt op i en krog, eller legen bliver så voldsom, at der er risiko for, at en af hundene vil lide overlast.

Køb nogle ting til hunden

Hunden bør have en kurv, hvor den ved, at den kan få lov at være i fred. Da kurven skal være et sted, hvor hunden synes, det er rart at opholde sig, må du *aldrig* vise hunden hen i kurven som straf, når den har gjort noget, som den ikke må.

Du skal også købe en snor samt et halsbånd eller en sele til hunden. En sele er mere skånsom ved halsen end et halsbånd. I hundens halsbånd eller sele skal være et ID skilt med dit navn og din adresse samt dit telefonnummer, således det er muligt at finde frem til dig, hvis hunden løber bort. Dette er lovpligtigt. Et sådant skilt specielt til hunde kan du bestille gennem en forretning, som handler med artikler til dyr.

Det er en god idé at anskaffe specielle skåle til mad og vand til hunden. Disse skåle må ikke kunne gå i stykker, og de skal være udformet sådan, at de ikke vælter, når hunden spiser eller drikke af dem. Hunden skal desuden have nogle ting, som den kan lege med. De skal være så robuste, at hunden ikke kan bide dem i stykker.

Afhængigt af hundens race vil en del af de løse hår sidde tilbage i pelsen, når den fæller. Hunden skal derfor børstes jævnligt, så disse hår bliver fjernet. Du bør derfor købe en speciel børste til hunden.

Vær kritisk ved valget af foder

Da hunden er et rovdyr, stiller den andre krav til føden end mennesker. Du bør derfor købe færdigtlavet hundefoder, eller lave mad specielt til hunden, hvilket betyder, at du skal sætte dig ind i, hvordan maden bør sammensættes. Hvis du vælger at købe færdigfremstillet foder, skal du være opmærksom på, at der er stor forskel på kvaliteten af det foder, der findes på markedet.

I det billigste foder er der ofte mange fyldstoffer i form af typer af kulhydrater, som hunden ikke kan fordøje. Selvom hunden også skal have kulhydrater, har den ikke samme behov for fyldstoffer som os. Det høje indhold af fyldstoffer i billigt foder betyder, at den skal have en større mængde foder per dag, set i forhold til den mængde, den skal have, hvis der er tale om kvalitetsfoder. Det betyder, at prisforskellen mellem billigt og dyrt foder ikke er så stor, som den middelbart ser ud til – hvis man beregner udgiften til foder per dag.

Den vigtigste bestanddel af hundens foder er protein, men det er ikke ligegyldigt, hvilken type protein, der er tale om. Langt den største del skal være dyrisk protein, der kommer fra kød. Du bør derfor undgå foder baseret på for eksempel soyaprotein.

Du skal være opmærksom på, at hvalpe, unghunde, voksne hunde og ældre hunde stiller forskellige krav til foderets sammensætning. Derfor fremstiller de forskellige firmaer specielt foder til hver af disse aldersgruppers særlige behov.

Læg hundens aktiviteter i faste rammer

I starten bør du lægge din hunds aktiviteter i relativt faste rammer – det vil sige, at den bør luftes, fodres og beskæftiges på nogenlunde de samme tidspunkter hver dag. Når hunden er faldet til i familien, kan du gradvist lære den, at de forskellige aktiviteter ikke nødvendigvis sker på faste tidspunkter.

Væn hunden til at være alene

Din hund bør fra starten lære at være alene hjemme. Du skal dog gå gradvist frem, idet du i starten kun forlader hunden et par minutter ad gangen – gerne flere gange om dagen. I de følgende dage forlader du hunden i længere og længere tid ad gangen. Sørg for at hunden er rolig og afslappet, når du forlader den. Hvis hunden begynder at hyle, er det fordi, at du er gået for hurtigt frem. Gå ikke straks tilbage til hunden, men vent til den er holdt op med at hyle. Når du forlader hunden næste gang, må den kun være alene i halvt så lang tid, som da den begyndte at hyle. Derefter øger du igen gradvist den tid, du er væk fra hunden, men i et langsommere tempo.

Når hunden er blevet vant til at være alene, skal denne tilvænningen holdes ved lige. Det betyder, at du jævnlige skal forlade hunde i kort tid ad gangen – også selvom det ikke er nødvendigt, for eksempel fordi du har ferie. Hvis hunden i en periode har haft dig hos sig hele tiden, bliver overgangen for stor, når du begynder at arbejde igen og er væk flere timer dagligt. Derfor bliver hunden angst, når den lades alene, hvilket kan betyde, at den hyler, gør eller ødelægger ting i hjemmet. Husk, at hverken voksne hunde eller hvalpe bør være alene hjemme i mere end 5 timer ad gangen, og at en hvalp *aldrig* må være alene hjemme en hel dag. Hvis det er nødvendigt at forlade hunden i længere tid, må du få nogen til at passe den.

Lær familiens børn at respektere hunden

Hvis der er børn i familien, skal de lære at respektere det nye medlem af familien. Hunden skal have lov til at være i fred, når den ønsker det. Og den skal *altid* have fred, når den går hen i sin kurv. Du må *aldrig* lade hunden være alene sammen med mindre børn. Du bør heller ikke lade hunden være alene sammen med større børn, før børnene har lært, hvordan de skal opføre sig over for den. Du skal sørge for, at børnene behandler hunden nænsomt, så den ikke lider overlast, samt at deres leg med hunden ikke bliver for voldsom. Hvis legen bliver for voldsom, kan børnene blive bange for hunden.

Familiens børn skal desuden lære at være varsomme i forbindelse med fremmede hunde, som måske ikke er vant til børn. Et hund, som ikke har mulighed for at undvige – for eksempel, fordi den står bundet – kan reagere aggressivt, hvis man kommer for tæt på. Selvom der ikke er børn i familien, er det meget vigtigt, at hunden lærer at være tryk ved børn. Når familie og venner kommer på besøg, har de måske deres børn med, og når du er ude at gå tur med din hund, kan der komme børn, som ønsker at klappe den. Børn reagerer ofte anderledes en voksne – bl.a. reagerer de mere impulsivt og har svært ved at se, når hunden ikke ønsker kontakt.

Lad familien deltage i pasningen af hunden

Familiens medlemmer bør i videst mulig omfang deles om forpligtelserne over for hunden, således, at den ikke knytter sig for stærkt til én person i familien. Både børn og voksne kan deltage i social kontakt med samt den daglige træning, motionering og aktivering af hunden. En for stærk tilknytning til én person kan give problemer med hunden senere i dens liv – for eksempel problemer med at være alene hjemme. Fodringen af hunden bør dog ikke foretages af mindre børn.

Det påvirker hundens adfærd at sove i sengen

Du skal være opmærksom på, at hvis hunden sover i sengen, kan påvirke dens adfærd på forskellig måde afhængigt af dens temperament. Det, at hunden sover hos og har nær kontakt med dig, vil knytte den stærkere til dig. Det kan være en fordel, hvis hunden har en tendens til at isolere sig, når du får den hjem. Men hvis hunden i forvejen har let ved at knytte sig til dig, er der risiko for, at denne tilknytning bliver for stærk, så hunden bliver så afhængig af dig, at den ikke kan foretage sig noget på egen hånd. Det kan betyde, at den bliver mere frygtsom eller får sværere ved at lære at være alene hjemme. Omvendt kan nogle hunde, som får lov at sove i sengen, opfatte det som om, den skal passe på dig, hvorfor den vil få sværere ved at opfatte dig som leder. Hunde, som har svært ved at acceptere deres position i familien, bør derfor ikke sove i sengen.

Lær hunden at blive renlig

Mens den er helt lille, vil en hvalp besørge, hver gang tæven slikker den på bugen og omkring kønsdelene. Derefter vil tæven fjerne hvalpens efterladenskaber. Senere vil hvalpen søge væk, når den skal besørge. Denne reaktion er en naturlig del af hvalpens udvikling, da hunde normalt ikke besørger, der hvor de opholder sig. Der er dog forskel mellem forskellige hunderacer på, hvor hurtigt denne adfærd udvikler sig. Når hvalpen har besørget et bestemt sted nogle gange, vil den opsøge samme sted, hver gang den skal besørge. Desuden vil den foretrække at besørge på samme underlag fra gang til gang. Du kan ikke forvente, at din hund er renlig, når du får den hjem. Du skal lufte hunden, hver gang den har sovet, spist, drukket eller leget, da den ofte har behov besørge, når den har gjort dette. Hunde går søgende rundt og snuser, før de besørger. Du skal derfor også gå ud med hunden, når den opfører sig på denne måde, eller når den går hen til døren. På den måde lærer hunden, at den skal besørge udenfor. Du bør *aldrig* lade hunden besørge i rendestenen eller på fortovet, så den vænner sig til dette. Hvis du konsekvent kun lader den besørge på jord eller græs, vil den selv efterhånden kun gøre det dér. Medbring altid nogle plasticposer, når du lufte hunden, så du kan samle hundens afføring op, når den har besørget. Du kan købe plasticposer specielt til dette formål.

Hvalpe besørger oftere end voksne hunde. Du skal derfor være opmærksom på hvalpen, så den kan komme ud, hver gang den har behov for det – også når familien har gæster. Du kan ikke forvente, at en hvalp kan holde sig i flere timer.

Hunden skal vaccineres

Hunde skal vaccineres mod parvovirus, hundesyge og leverbetændelse. Som hvalp skal hunden vaccineres to gange med 4 ugers mellemrum. Hvalpe bliver normalt vaccineret første gang i 12-ugers alderen, evt. i 8 ugers alderen inden de kommer ud i deres nye hjem. De skal så vaccineres igen, når de er ca. 16 uger gamle. Hvis din hund endnu ikke er blevet vaccineret, må du hurtigst muligt sørge for, at den bliver det. Hunden er allerede vaccineret og dyrlægeundersøgt, hvis du får den fra et af internaterne under Dyrenes Beskyttelse. Voksne hunde skal vaccineres en gang årligt, således deres modstandsdygtighed over for smitte holdes ved lige.

Hvis hunden skal med til udlandet, skal den også vaccineres mod andre sygdomme. De enkelte lande har deres egne krav til, hvilke sygdomme hunden skal være vaccineret mod. Spørg derfor dyrlægen til råds i god tid inden en udlandsrejse.

Når du får hunden, kan den have indvoldsorm. Den bør derfor have en ormekur.

Ormemidler er receptpligtig medicin og må kun gives efter anvisning fra dyrlægen.

Væn hunden til andre hunde og fremmede mennesker

For senere at blive tryk ved social kontakt med mennesker skal en hvalp prægnes på mennesker. Desuden skal den lære at generalisere denne prægning, så den accepterer alle mennesker uanset køn og alder. Denne prægning og efterfølgende generalisering er nødvendig del af hvalpens socialisering og sker i en speciel periode tidligt i livet, som omfatter 4. til 12. leveuge. I denne periode skal hvalpen have kontakt med flere forskellige personer – både børn og voksne samt mænd såvel som kvinder.

Hvis socialiseringen til mennesker skal have en varig effekt, er det dog vigtigt, at hunden regelmæssigt har kontakt med mennesker uden for familien, indtil den er mellem 1/2 og 1 år gammel. Det samme gælder for socialiseringen til andre hunde. Så tidligt som muligt bør hvalpen derfor ud at møde fremmede mennesker og andre hunde, så den lærer at blive tryk ved dem. Jo ældre, den bliver, før den møder fremmede, jo mere frygtssom vil den være over for dem. Derfor vil det blive sværere og sværere at vænne hvalpen til fremmede.

Hvalpen skal selv tage kontakt til de fremmede. Hvalpen må ikke presses til eller hindres i at tage kontakt. Først når hunden er blevet tryk ved fremmede, bør du lære den, at den først skal have lov, før den tager kontakt. Selvom du ikke regner med, at din hund vil bide eller snappe fremmede mennesker, bør du ikke opmuntre den til at være vagtsom over for fremmede eller beskyttende over for familien.

Hvis din hund er en hvalp, er det meget vigtigt, at den *straks* kommer ud blandt andre hunde. Du skal derfor sørge for, at hvalpen er påbegyndt et vaccinationsprogram. Hvalpe kan blive smittet med forskellige sygdomme. Derfor bør du i starten kun lade hvalpen være sammen med hunde, som med sikkerhed er vaccineret, og kun lufte hvalpen på steder, hvor der ikke er mange efterladenskaber fra andre hunde. Risikoen for, at hunden bliver smittet er dog ringe, og man kan sige, at denne risiko opvejes af fordelene ved, at hunden socialiseres korrekt blandt andre, venlige hunde.

Væn hunden til at køre i bil

Hvis du har en voksen hund, der ikke er vant til at køre i bil, bør du gradvist vænne den til at komme med ud at køre. Hvis du ønsker at anvende en transportboks, skal hunden dog først vænnes til at opholde sig i en sådan. I stationcars kan store hunde opholde sig i bagagerummet, men kun hvis dette er adskilt fra føreren med et gitter, således at hunden ikke bliver slynget mod føreren ved en hård opbremsning. I andre biler kan man anvende en sikkerhedssele, som er designet specielt til hunde.

I starten tager du hunden med i bilen i kort tid flere gange om dagen, mens motoren er slukket. Herefter skal den opholde sig i bilen sammen med dig i længere og længere tid af gangen. Når hunden er tryk ved at opholde sig i bilen, kan du forsøge at starte motoren og lade den køre. Når hunden har vænnet sig til dette, kan du køre en kort tur med den. Det er meget vigtigt, at de første ture bliver en positiv oplevelse for hunden, således du undgår, at den bliver angst eller køresyg. Når hunden er helt tryk ved at køre i bilen, kan du gøre køreturen gradvist længere. Du skal sørge for *altid* at have frisk vand med til hunden og må *aldrig* efterlade den i bilen, hvis den står i solen eller der af andre årsager er risiko for, at blive der bliver for varmt inde i den.

Hunden skal registreres i *Dansk Hunderegister*

Alle hunde i Danmark skal registreres i *Dansk Hunderegister*, senest når de er 4 måneder gamle. I forbindelse med denne registrering, som er lovpligtig, skal hunden være mærkes med en chip eller øretatoveres. Det er ejerens ansvar, at denne registrering bliver foretaget. Hvis din hund ikke allerede er blevet mærket og optaget i *Dansk Hunderegister*, skal du derfor kontakte dyrlægen, således hunden kan blive mærket. Hos dyrlægen vil du få udleveret en blanket, som skal indsendes til *Dansk Hunderegister*.

Du skal huske at meddele det til *Dansk Hunderegister*, hvis du skifter bopæl, hvis hunden dør, eller hvis du overdrager den til andre.

Det er i din egen interesse at få hunden registreret, da det så er muligt at finde frem til dig, hvis hunden bliver væk, og den ikke har en skilt med navn og adresse i halsbåndet.

Bortkomne hunde bliver normal indbragt til politiet. Hvis det ikke er muligt at finde frem til hundens ejer, bliver den fremlyst og ofte anbragt på en internat. Hvis ejeren ikke melder sig senest 3 dage efter fremlysningen, kan hunden blive afhændet til en ny ejer eller aflivet.

Hunden er allerede registreret i *Dansk Hunderegister* og chipmærket, hvis du får den fra et af internaterne under *Dyrenes Beskyttelse*.

Hunden skal ansvarsforsikres

Ifølge loven har du pligt til at tegne en ansvarsforsikring på din hund. Denne forsikring skal dække, hvis hunden forvolder skade på andre mennesker eller deres ejendom. Hvis du ikke tegner en sådan forsikring, kan det blive meget dyrt for dig, hvis hunden forvolder personskade. Hvis du vil gå til træning med hunden, bør du sikre dig, at forsikringen også dækker skader forvoldt i forbindelse med denne træning (figurentdækning). Dette koster lidt ekstra.

Hunden bør sygeforsikres

Selvom det ikke er lovpligtigt, bør du sygeforsikre din hund. Hvis hunden bliver syg, eller der sker noget med den, kan dyrlægeregningen blive meget stor. Operation, indlæggelse eller medicinsk behandling af hunden kan let komme til at koste 6-10.000 kroner eller mere, og det kan være svært at betale så mange penge på en gang. Du skal dog være opmærksom på, at der typisk er en selvrisiko på 5-600 kroner.

Kilde: Dyrenes Beskyttelse

Bagom artiklerne

Birthe Valling & Jens Bakkegaard

Dyrlæge Birthe Valling: Til dagligt arbejder Birthe sammen med dygtige kolleger på Helsingør Dyreklinik.

Jens Bakkegaard: Dyrlæge og leder af Hillerød Dyrehospital og Helsingør Hestehospital. En travl hverdag med mange spændende opgaver, -som giver stof til artikler på Dyrlægevagten